

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Šárky Dvořákové a soudců Mgr. Martina Hrabovského a JUDr. Ondřeje Mikuly, LL. M. ve věci

nezletilých: **E. Ž.**, narozený xxx
T. Ž., narozený xxx
bytem xxx
zastoupených opatrovníkem městem Nový Jičín
sídlem Masarykovo nám. 1/1, 741 01 Nový Jičín

dětí rodičů: **Daniela V.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Zuzanou Běťákovou
sídlem K Nemocnici 168/18, 741 01 Nový Jičín

Jan Ž., narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Šupalem
sídlem Koperníkova 1215/4, 700 30 Ostrava

o úpravu výživného, k odvolání obou rodičů proti rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 28. 3. 2022, č. j. 90 P 216/2016 - 118

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se mění následovně:

S účinností od 1. 11. 2022 je matka povinna platit výživné pro nezl. E. v částce 2 500 Kč měsíčně a pro nezl. T. v částce 2 500 Kč měsíčně vždy do každého prvního dne v měsíci předem k rukám otce a od stejné doby je otec povinen platit výživné pro nezl. E. v částce 3 000 Kč měsíčně a pro nezl. T. v částce 3 000 Kč měsíčně vždy ke každému prvnímu dni v měsíci předem k rukám matky.

Výživné splatné za dobu od 1. 11. 2022 do konce měsíce, v němž bude tento rozsudek doručen, je každý z rodičů povinen zaplatit do tří dnů od doručení rozsudku k rukám toho kterého z rodičů.

Tím se mění rozsudek Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 21. 1. 2016, č. j. 91 Nc 307/2015-36.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem bylo otci zvýšeno výživné pro nezl. E. i pro nezl. T. s účinností od 1. 1. 2021 z částky 2 000 Kč měsíčně na částku 2 750 Kč měsíčně, byl mu vyčíslen dluh ze zvýšení výživného vyplývající za dobu od 1. 1. 2021 do 31. 3. 2022 v částce 11 250 Kč pro každé z dětí a rozhodnuto o jeho splatnosti ve splátkách po 1 000 Kč měsíčně pro každé z dětí, matce bylo s účinností od 1. 9. 2020 stanoveno výživné v částce 900 Kč měsíčně pro každé z dětí a s účinností od 1. 9. 2021 v částce 1 500 Kč měsíčně pro každé z dětí, bylo jí vyčísleno dlužné výživné za dobu od 1. 9. 2020 do 31. 3. 2022 v částce 21 300 Kč pro každé z dětí a rozhodnuto o jeho splatnosti ve splátkách po 1 000 Kč měsíčně pro každé z dětí a žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.
2. Proti tomuto rozsudku podal nejprve včasné odvolání otec, který okresnímu soudu vytýkal především to, že při srovnání jeho příjmu v době předchozí úpravy omylem vycházel z nižší částky 25 872, 50 Kč, která odpovídala ve skutečnosti příjmu jeho tehdejší družky, nyní manželky, namísto částky 40 720 Kč, která byla jeho příjmem. To ovlivnilo úvahy okresního soudu a jeho závěr o výrazném nárůstu příjmu otce jako hlavním důvodu pro zvýšení výživného. Nesprávně byly vyhodnoceny také příjmy a majetkové poměry rodiny matky. Jednak nebyly zcela přesně spočítány příjmy matky, protože nebyla zohledněna nepeněžitá plnění či dávky nemocenské péče; správně by příjem matky za období od září 2020 do srpna 2021 činil 18 698 Kč v průměru měsíčně a za dobu od září do listopadu 2021 pak 31 874 Kč měsíčně. Okresní soud rovněž nepřihlédl k tomu, že daňové bonusy na děti matky pobírá její manžel, jinak by měla příjem 34 000 Kč měsíčně. Podle názoru otce je nutno vycházet z celkových příjmů a majetku rodiny, protože ty určují životní úroveň rodiny. Ty jsou přitom u obou rodin srovnatelné, u otcovy rodiny činí v průměru 62 713 Kč měsíčně, u matčiny rodiny v průměru 58 229 Kč měsíčně. K tomu má rodina matky více nemovitostí a méně vyživovacích povinností. Otec proto požadoval, aby bylo rozhodnutí okresního soudu změněno tak, že jemu výživné nebude zvýšeno a matce bude s účinností od 1. 1. 2020 stanoveno v částce 2 000 Kč měsíčně pro každé z dětí a bude jí vyčíslen adekvátní nedoplatek.
3. Odvolání podala také matka, která v něm uvedla, že okresní soud nesprávně vyhodnotil její výdělkové poměry, protože nepřihlédl k tomu, že od listopadu 2011 až do srpna 2020 měla jen rodičovský příspěvek, a správně nevyhodnotil ani výdělečné poměry otce. I matka provedla ve svém odvolání

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Švincová.

propočty příjmů rodičů a jejich partnerů v rozhodné době, poukázala na to, že doba otevřená přezkumu zasahuje ke dni 30. 11. 2019 a došla pak k závěru, že její celkový příjem v daném období poklesl o 4 305 Kč měsíčně, zatímco příjem otce se zvýšil o 7 328 Kč měsíčně. Od 1. 1. 2021 je přitom výdělek otce 55 668 Kč měsíčně, tedy ještě výrazně vyšší. Matka proto požadovala, aby otci bylo zvýšeno výživné s účinností od 1. 12. 2018 na částku 3 000 Kč měsíčně pro každé z dětí a s účinností od 1. 1. 2021 na částku 3 700 Kč měsíčně pro každé z dětí a jí bylo stanoveno výživné od 1. 9. 2021 podle úvahy odvolacího soudu a tímto způsobem aby bylo rozhodnutí okresního soudu změněno.

4. Opatrovník nezl. dětí uvedl, že není v zájmu nezl. dětí, aby bylo výživné určováno zpětně, protože rodiče si svou vyživovací povinnost plnili podle svých možností, ale aby bylo určeno až od podání návrhu otce, a to otci ve výši 2 750 Kč měsíčně a matce ve výši 1 500 Kč měsíčně.
5. Krajský soud přezkoumal rozsudek okresního soudu, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, dle ust. § 212 písm. a) a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a § 28 odst. 2 z. ř. s. a po provedení odvolacího řízení dospěl k závěru, že žádnému z odvolání rodičů nelze vyhovět, přesto však je nezbytné rozsudek okresního soudu změnit.
6. Skutková zjištění soudu prvního stupně hodnotí krajský soud jako správná a přejímá je i pro odvolací řízení, a v tomto ohledu tedy pro stručnost odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.
7. V odvolacím řízení krajský soud dokazování doplnil a má za prokázány následující skutečnosti:
8. Ze zprávy xxx, že matka u tohoto zaměstnavatele na plný úvazek pracuje od září 2021 a za dobu od tohoto data do července 2022 dosáhla průměrného čistého měsíčního výdělku 28 038 Kč. Ze zprávy Okresní správy sociálního zabezpečení Nový Jičín bylo zjištěno, že v roce 2022 matka na dávkách při ošetřování člena rodiny obdržela částku 1 628 Kč (otec, manžel matky či manželka otce žádné dávky neobdrželi). Průměrný čistý měsíční příjem matky za dobu výše uvedenou tedy dosáhl i s těmito dávkami částky 28 186 Kč měsíčně. Ze zprávy zaměstnavatele manžela matky Jana Ž., společnosti xxx, bylo zjištěno, že v roce 2021 jeho průměrný čistý měsíční výdělek činil 42 432 Kč a za prvních šest měsíců roku 2022 pak 42 985 Kč.
9. Ze zprávy zaměstnavatele otce xxx, bylo zjištěno, že otec za období od ledna do července 2022 dosáhl průměrného čistého měsíčního výdělku 60 683 Kč; tento průměr byl však ovlivněn vrácením daně za rok 2021 v částce 19 930 Kč, k němuž došlo v březnové mzdě. V případě, že by tato částka byla rozpočtena na celý rok, činil by průměrný čistý měsíční příjem otce 57 835 Kč. Podle zprávy Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě, kontaktního pracoviště Nový Jičín, pak manželka otce dosud pobírala rodičovský příspěvek v částce 9 090 Kč.
10. Oba rodiče při jednání shodně uvedli, že si hradí částky výživného vyměřené okresním soudem bez vyčíslených nedoplatků.
11. Matka dále uvedla, že v jejích poměrech od vyhlášení rozsudku okresního soudu nedošlo k žádné změně.
12. Podle sdělení otce jeho manželka ukončila rodičovskou dovolenou a k 3. 10. 2022 nastoupila do zaměstnání ke stejnému zaměstnavateli jako před rodičovskou dovolenou s předpokládaným výdělkem 27 000 Kč měsíčně v čistém.
13. Podle ust. § 923 odst. 1 o. z., změní-li se poměry, může soud změnit dohodu a rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti.

14. Podle ust. § 913 odst. 1 o. z., pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného.
15. Podle ust. § 915 odst. 1 o. z., životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.
16. Krajský soud posoudil důkazy provedené před soudy obou stupňů jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech, přihlédl ke všemu ostatnímu, co v řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, a poté dospěl k závěru, že rozhodnutí okresního soudu je zapotřebí změnit.
17. Krajský soud v první řadě přistoupil k nové úpravě výživného stanoveného otci pro nezl. děti a ke stanovení výživného matce až s účinností od 1. 11. 2022, tedy do budoucna. V případě, že nezletilé děti jsou svěřeny do střídavé péče rodičů, se předpokládá, pokud není prokázán opak, že rodiče svoji vyživovací povinnost k nim plní podle svých možností a schopností. Plnění vyživovací povinnosti přitom v tomto případě nespočívá jen v placení výživného k rukám druhého z rodičů, ale z valné části v naturálních plněních či jiných platbách mimo rámec výživného, popř. u malého dítěte i v osobní péči o ně v době, kdy má rodič dítě ve své péči. Není tedy důvod za dobu minulou jakkoli vypořádávat povinnost platit výživné pro nezl. děti mezi oběma rodiči.
18. Pokud pak jde o samotnou výši výživného, poukazuje krajský soud na to, že zvláště v případě střídavé péče platí, že pro určení výše výživného není ani tak zásadní příjem toho kterého z rodičů, ale celková životní úroveň domácnosti rodičů, na které se dítě v maximální míře podílí, protože u každého z rodičů tráví polovinu svého času. Životní úroveň rodičů je přitom dána nejen jejich vlastním příjmem, ale i příjmem jejich partnerů, zejména v případě, že se jedná o manžele, a tudíž, není-li režim společného jmění manželů upraven jinak, okamžikem vzniku nároku na mzdu či jiný příjem manžela se tento příjem stává součástí společného jmění, a jeho vlastníkem je tedy i rodič sám.
19. V tuto chvíli je přece jen o něco vyšší životní úroveň otce a jeho rodiny. Při srovnání celkových příjmů domácnosti otce kolem 85 000 Kč měsíčně a domácnosti matky kolem 71 000 Kč měsíčně činí rozdíl ve prospěch otce domácnosti asi 14 000 Kč (ještě donedávna, než manželka otce ukončila rodičovskou dovolenou a nastoupila do pracovního poměru, však byly celkové příjmy obou domácností téměř srovnatelné).
20. Za tohoto stavu se krajskému soudu jeví jako adekvátní, aby otec na výživu nezl. dětí platil o 500 Kč měsíčně pro každé z nich více, a to i přesto, že ho oproti matce zatěžuje jedna vyživovací povinnost navíc.
21. Pokud jde o konkrétní výši výživného, jeví se krajskému soudu při výše uvedených příjmech domácností rodičů a s přihlédnutím k tomu, že o nezl. děti pečují rodiče v režimu střídavé péče, jako přiměřené, odpovídající všem zákonným kritériím, výživné v částce 2 500 Kč měsíčně, které by pro každé z dětí měla platit matka, a v částce 3 000 Kč měsíčně, které by pro každé z dětí měl platit otec.
22. Veden výše vyloženými úvahami proto krajský soud rozsudek okresního soudu podle ust. § 220 odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. změnil tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.
23. O nákladech řízení před soudy obou stupňů pak bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř. a § 23 z. ř. s. negativně, jelikož okolnosti případu přiznání jejich náhrady žádnému z účastníků neodůvodňují a účastníci se také výslovně svého práva na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů vzdali.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Ostrava 5. října 2022

JUDr. Šárka Dvořáková v. r.
předsedkyně senátu